

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
 ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
 & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ &
 ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
 ΔΑΣΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ

Αθήνα 8 / 4 / 2011
 Αριθ. Πρωτ.: οικ. 117840/1514

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
 της Χώρας
 Γενικές Δ/νσεις Δασών &
 Αγροτικών Υποθέσεων
 Δ/νσεις Συντονισμού &
 Επιθεώρησης Δασών
Έδρες τους

Ταχ. Δ/νση : Χαλκοκονδύλη 31
 Τ.Κ. : 101 64 Αθήνα
 Πληροφορίες : Αντώνιος Καπετάνιος
 Τηλ. : 210-2124661
 FAX : 210-5244135
 Email: prostasiadason@minagric.gr

ΚΟΙΝ. : πίνακας διανομής

Θέμα: Προστασία και διαχείριση κοινόχρηστων χώρων πρασίνου

Σχετ.:

Αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος, επισημαίνουμε τα εξής:

Οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου «αποτελούν το εντελώς απαραίτητον δια την υγείαν των ανθρώπων υποκατάστατον του φυσικού περιβάλλοντος εντός του αστικού ιστού», των οποίων «η διατήρησις αποτελεί υψίστην προτεραιότητα διά την προστασίαν της ποιότητος του αστικού περιβάλλοντος, εις τρόπον ώστε και ελαχίστης τοιαύτης εκτάσεως η απώλεια να λογίζεται ανεπίτρεπτος επιδείνωσις του οικιστικού περιβάλλοντος» (σκέψη 6^η ΣτΕ 2242/1994).

Έχει δε κριθεί ότι, τα πάρκα και τα άλση που βρίσκονται σε κοινόχρηστο χώρο εντός ρυμοτομικού σχεδίου, εξομοιώνονται με τα δασικά οικοσυστήματα και υπάγονται στην ιδιαίτερη προστασία που θεσπίζεται για τα δάση και τις δασικές εκτάσεις με το άρθρο 24 του Συντάγματος (ενδεικτικά αναφέρονται, ΣτΕ ολ. 55/1993, 1118/1993, 1978/2002, 974/2005, ολ. 677/2010).

Μάλιστα, ο νομοθέτης δεν έδωσε ούτε τη δυνατότητα επιτρεπτής επέμβασης στις ανωτέρω εκτάσεις, πλην της διάνοιξης δημοσίας οδού (άρθρο 49 παράγραφος 1 νόμου 998/1979), διαμορφώνοντας καθεστώς σχεδόν απόλυτης προστασίας τους.

Αντίστοιχα, η αριθ. 51/1992 Εγκύκλιος της Δ/νσης Νομοθετικού Έργου του ΥΠΕΧΩΔΕ, με αριθ. πρωτ. 97131/7310/3-12-1992, έκανε γνωστή για εφαρμογή την αριθ. 2588/1992 απόφαση ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία, «πράξεις εκδιδόμεναι κατ' εφαρμογήν των εξουσιοδοτικών διατάξεων των άρθρων 3 και 70 του ν. 8/7-7-1923 ως η ήδη προσβαλλόμενη, δεν επιτρέπεται να διαλαμβάνουν ρυθμίσεις αντιτιθέμενες προς τις διατάξεις του νόμου 998/1979 και ειδικότερα

δεν μπορούν να μεταβάλλουν την κατά προορισμό χρήση των εντός του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή πολεοδομικής ζώνης ή οικιστικής περιοχής υφισταμένων πάρκων, αλσών ή δενδροστοιχιών διά της μετατροπής των έστω και εν μέρει εις οικοδομήσιμους και δη ανεξαρτήτως εν ταύτα χαρακτηρίζονται υπό του εγκεκριμένου σχεδίου ως χώροι κοινοχρήστων πρασίνων ή έχουν εν τοις πράγμασι αποκτήσει τοιούτον χαρακτήρα».

Αντίστοιχες οδηγίες εξέδωσε και η δασική υπηρεσία, με σειρά εγκυκλίων της (ενδεικτικά αναφέρονται οι 110418/894/27-12-2001 και 87991/3814π.ε./20-3-2008 του Υφυπουργού Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων αντιστοίχως).

Από την υφιστάμενη νομολογία και τις εγκύκλιες διαταγές προκύπτει ότι, ως πάρκα ή άλση αντιμετωπίζονται και οι κοινόχρηστοι χώροι που στο σχέδιο πόλης μπορεί να μη χαρακτηρίζονται ως χώροι κοινοχρήστου πρασίνου, αλλά έχουν αποκτήσει εν τοις πράγμασι τέτοιον χαρακτήρα (ΣτΕ 2588/1992, 1118/1993 κ.ά., γνμδ ΝΣτΚ 2568/1981, 1006/1983 κ.ά., αριθ. 87991/3814π.ε./20-3-2008 του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, 51/1992 εγκύκλιος ΥΠΕΧΩΔΕ). Οι ανωτέρω εκτάσεις, αντιμετωπιζόμενες ως πάρκα ή άλση, εμπίπτουν στο πλαίσιο των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας για την προστασία και διαχείρισή τους.

Με την αριθ. 96996/2876/3-8-2006 εγκύκλιο διαταγή της υπηρεσίας μας, αποσαφηνίστηκε ότι το υπέδαφος δασικών εδαφών αποτελεί προστατευτέο σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία αγαθό, ως μέρος του δασικού οικοσυστήματος που συγκροτείται στην κείμενη περιοχή. Τούτου δοθέντος, η προστασία και διαχείρισή του ασκείται από τη δασική Αρχή, σε συνεργασία βεβαίως με έτερη υπηρεσία, της οποίας η συναρμοδιότητα προκύπτει από σχετική διάταξη.

Για το υπέδαφος συνεπώς, πάρκων και αλσών, ισχύουν οι περιοριστικές διατάξεις σ' ότι αφορά στον προορισμό και τη χρήση του, που ισχύουν γι' αυτά, όπως απορρέουν από τη δασική νομοθεσία και το Σύνταγμα. Δεν είναι επομένως δυνατόν, να διατίθεται το υπέδαφός τους για τη δημιουργία υπογείων parking, καθότι δεν δίνεται τέτοια δυνατότητα από τη δασική νομοθεσία.

Σχετικώς, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι, δεν είναι δυνατή η κατασκευή χώρου στάθμευσης κάτω από κοινόχρηστο χώρο πρασίνου, αφού υπάρχει ασυμβατότητα της συγκεκριμένης χρήσης με τον προορισμό του υπερκειμένου χώρου πρασίνου. Οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου δε, αποτελούν οιονεί υποκατάστατα του φυσικού περιβάλλοντος εντός της πόλης και δεν επιτρέπεται παράλληλη χρήση που να αναιρεί ή να μειώνει ουσιαδώς τη χρήση αυτή, όπως είναι η χρήση των υπόγειων χώρων στάθμευσης (ΣτΕ 2242/1994, γνμδ ΠΕ 258/2001 ΣτΕ).

Εν προκειμένω, δεν έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 1 άρθρου 8 νόμου 2052/1992, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη της παραγράφου 2 άρθρου 10 νόμου 2947/2001, που αναφέρεται στη δυνατότητα δημιουργίας υπογείων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους του αστικού ιστού, καθότι η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά στους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου (πάρκα και άλση), αλλά σε κοινόχρηστους χώρους που δεν τους δηλοποιεί και δεν τους χαρακτηρίζει η παρουσία αστικού πρασίνου, και δεν προορίζονται από το σχέδιο πόλης ν' αποτελέσουν χώρους κοινοχρήστου πρασίνου.

Παρακαλείστε για την εφαρμογή της παρούσης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας.

Ο Ειδικός Γραμματέας Δασών

Γεώργιος Αμοργιανιώτης

Πίνακας Διανομής

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής

- Α) Γραφείο Υπουργού
κας Κων/νας Μπιρμπίλη**
- Β) Γραφείο Υφυπουργού
κου Αθ. Μωραΐτη**
- Γ) Δ/νση Νομοθετικού Έργου
Αμαλιάδος 17-11523 Αθήνα**
- Δ) Δ/νση Πολεοδομικού
Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17-11523 Αθήνα**

2. Υπουργείο Εσωτερικών,

- Αποκέντρωσης & Ηλεκτρ.
Διακυβέρνησης**
- Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών
Δημόσιας Διοίκησης**
- Δ/νση Διοικ. Υποστήριξης
Συγγρού 60-11742 Αθήνα
(σχετ: αριθ. 144/Α'/2011
Έκθεση Ελέγχου)**

Εσωτερική διανομή

**Διευθύνσεις της Υπηρεσίας μας
Ενταύθα**